

Mál nr. 59/2025

Nafn málskotsaðila (M)

Nöfn varnaraðila (V)

Heiti váttryggingar: Ábyrgðartrygging ökutækis og slysaftrygging ökumanns og eiganda.

Skráningarnúmer ökutækja: (A) og (B)

Sakarskipting. Orsakatengsl. Sönnun. Tilkynningafrestur. Frávísun.

Gögn.

1. Málskot mótttekið 5. febrúar 2026, ásamt fylgiskjölum.
2. Athugasemdir V, dags. 16. febrúar 2026, ásamt fylgiskjölum.
3. Viðbótarathugasemdir M, dags. 18. febrúar 2026.
4. Viðbótarathugasemdir V, dags. 24. febrúar 2026, ásamt fylgiskjali.

Málsatvik.

Í málskoti kemur fram að árekstur varð milli bifreiðanna A, sem M ók, og B þann 26. júní 2020. Bæði A og B voru váttryggðar hjá V. Byggir M á því að hann hafi orðið fyrir líkamstjóni við áreksturinn. Í skýrslu frá Aðstoð og Öryggi (A&Ö) er eftirfarandi haft eftir M um atvik máls: „Ég ók austur Bústaðaveg og stöðvaði á móts við hús númer ... þar sem ég ætlaði að beygja til vinstri inn á bílaplanið. Það var bílaröð komandi á móti mér sem var kyrrstæð og var hvíti bíllinn í þessari röð. Þegar bílaröðin fór af stað varð hvíti bíllinn eftir kyrrstæður. Ég áleit svo að hann væri að gefa mér séns til að beygja inn á bílaplanið. Þegar að ég ók af stað var hvíta bílnum ekið af stað og í hliðina á mínum bíl. Ég reyndi að koma í veg fyrir áreksturinn með því að beygja til vinstri. Þá lenti ég upp á kant og á umferðarmerkið.“ Eftirfarandi er haft eftir ökumanni B: „Ég ók vestur Bústaðaveg og kom að bílaröð sem var stopp á rauðlogandi umferðarljósi, ég stoppaði í nokkrar sekúndur áður en röðin fór af stað aftur þegar að umferðarljósið varð grænt. Ég sá hinum bílnum vera stöðvað fyrir framan mig, komandi á móti mér. Mér fannst ég vera kominn of langt til að geta hleypt honum fyrir framan mig. Þegar að ég ók af stað var þessum bíl ekið í veg fyrir mig. Ég sá engar handahreyfingar hjá hinum ökumanninum. Ég var að tala við barnið mitt sem var í barnabílstól í aftursætinu þegar að þetta gerðist.“ Eftirfarandi er haft eftir vitni í skýrslunni: „Ég var að keyra á eftir hvíta bílnum í bílröðinni. Við voru á mjög lítilli ferð. Ég sá gráa bílinn sem var að koma á móti. Ég sá að ökumaður gráa bílsins lyfti upp hendinni eins og hann væri að þakka fyrir að hleypa sér inn í bílaröðina en svo jók hvíti bíllinn ferðina og var ekið í hliðina á gráa bílnum. Það var mín upplifun að ökumaður hvíta bílsins væri að gefa honum séns.“

Í málskoti kemur fram að ágreiningur milli M og V sé tvíþættur. Þannig hafi V hafnað því að bæta tjón M úr ábyrgðartryggingu B með þeim rökum að M beri alla sök á árekstrinum. Þá hafi V einnig hafnað að bæta tjónið úr slysaftryggingu ökumanns og eiganda A á þeim grundvelli að ekki séu orsakatengsl fyrir hendi milli tjónsatburðar og líkamlegra afleiðinga M. M er ósammála framangreindum rökum. Krefst M aðallega bóta úr ábyrgðartryggingu B og til vara úr slysaftryggingu ökumanns og eiganda A. Hvað varðar bótarétt úr ábyrgðartryggingu B bendir M á að hann hafi sent V tölvupóst, dags. 23. apríl 2025, þar sem óskað var eftir afstöðu V til bótaskyldu úr tryggingunni. Í svari V, dags. 20. maí 2025, hafi sú afstaða komið fram að M hafi verið í órétti og eigi því ekki bótarétt úr ábyrgðartryggingu B. M sem er þessu ósammála bendir m.a. á það sem að framan er rakið um málsatvik í skýrslu A&Ö máli sínu til stuðnings. Telur hann það eigi að leiða til þess að hann eigi fullan bótarétt úr ábyrgðartryggingu B. Í því sambandi bendir hann m.a. á framburð vitnis. Hvað varðar bótarétt úr slysaftryggingu ökumanns og eiganda þá bendir M á að hann hafi leitað til heilsugæslu á slysdegi þar sem hann hafi lýst verkjum á milli herðablaða. Hafi honum verið ráðlagt að taka verkjalyf og koma aftur til læknis ef þyrfti. Þann 6. júlí 2020 hafi M leitað aftur til heilsugæslu þar sem hann hafi upplýst að hann væri ómögulegur í mjóbakinu eftir áreksturinn. Hann hafi verið slæmur í mjóbaki árið 2019 eftir réttstöðulyftu en verið orðinn skárri, en sé nú komin á byrjunarreit eftir áreksturinn. Þá hafi hann verið greindur með tognun á lendhrygg og fengið beiðni um sjúkraþjálfun.

Í athugasemdum V til nefndarinnar, er bótarétti M hafnað bæði úr ábyrgðartryggingu B og úr slysaftryggingu ökumanns og eiganda A. Hvað varðar bótarétt úr ábyrgðartryggingunni færir V rök fyrir þeirri skoðun sinni að M beri alla sök á árekstrinum þar sem sú skylda hafi hvílt á honum að veita

annarri umferð forgang áður en hann tók vinstri beygju í veg fyrir B sem hafi komið úr gagnstæðri átt. Auk þessa telur V sig ekki hafa tekið afstöðu til bótaskyldu úr ábyrgðartryggingu B áður en málið var lagt fyrir nefndina. Kemur fram að V væntir þess að málinu verði vísað frá nefndinni hvað kröfu úr ábyrgðartryggingu varðar. Þá er í bréfi V til M, dags. 23. apríl 2025, færð fyrir því rök að M eigi ekki bótarétt úr slysartryggingu ökumanns og eiganda A þar sem ósannað sé að orsakatengsl séu á milli árekstursins og þess líkamstjóns sem M krefst bóta fyrir. Í því sambandi bendir V m.a. á að samkvæmt gögnum málsins hafi M leitað til heilsugæslu á slysdegi og lýst þar verkjum í vöðva milli herðablaða. M hafi leitar aftur til heilsugæsluna 6. júlí 2020 og lýst einkennum í mjóbaki auk þess að upplýsa um að hann hafi verið slæmur í mjóbaki frá september 2019. M hafi næst leitað til heilsugæslu vegna verkja í baki 7. desember 2022. Segi í samskiptaseðli að M hafi þá kvartað undan verk í baki við álag og hann sé í vandræðum með að hlaupa, sé að spá hvort hryggskekkjan valdi og vilji komast í aðgerð. Í beiðni um myndgreiningu þann sama dag komi fram að M sé með „þekkta scoliosu til við lindhrygg en hæ í brjósthygg.“ Þá bendir V á að í greinargerð frá HVE Stykkishólmi, dags. 12. febrúar 2025, komi fram að M hafi byrjað að taka eftir hryggskekkjunni fyrir um 4-5 árum þegar hann var að byrja í ræktinni og fór þá að finna fyrir eymslum við hæ herðablað og vinstri síðu og yfir mjóbakið eftir æfingar. Ekkert sé minnst á slysið í greinargerðinni og virðist M vera að glíma við verki vegna hryggskekkju. V telur því ljóst að M hafi leitað tvisvar til heilsugæslu þar sem hann minnst á slysið en leitað svo tveimur árum seinna til læknis vegna hryggskekkju. Telur V að þau einkenni sem M vill tengja við áreksturinn séu tilkomin vegna hryggskekkju og ljóst sé að M hafi verið að glíma við þau einkenni fyrir slysið sbr. beiðni um sjúkrahjálfun, dags. 6. júlí 2020, þar sem segir: „Meiddist hann í baki er hann var í réttstöðulyftu í ræktinni í byrjun sept. 2019 er hann tók heldur mikla þyngd án upphitunar. Fékk verk neðst í mjóbakið og lagast hægt.“ Þessu til viðbótar byggir V á að óháð ágreiningnum um orsakatengsl hafi M glatað bótarétti sínum úr slysartryggingu ökumanns og eiganda A, sbr. 124. gr. laga nr. 30/2004 um váttryggingarsamninga, þar sem komi fram að váttryggingartaki glati rétti til bóta ef krafa er ekki gerð um bætur til félagsins innan árs frá því að hann fékk vitneskju um þau atvik sem hún er reist á. Bendir V á að M hafi leitað til heilsugæslunnar vegna afleiðinga slyssins bæði á slysdegi og 6. júlí 2020. Hins vegar hafi hann ekki tilkynnt V um tjónið fyrr en 12. mars 2025, þ.e. rúmum fjórum árum og átta mánuðum eftir slys. Því telur V ljóst að þá hafi árstilkynningafrestur verið liðinn. Þá telur V að þó borist hafi skýrsla frá A&Ö á slysdegi þá megi ekki jafna því við tilkynningu um váttryggingaratburðinn „með öðrum hætti“, í skilningi framangreindar 124. gr., enda hafi ekki komið fram í þeirri skýrslu að M hafi orðið fyrir líkamstjóni við áreksturinn. Er m.a. vísað í úrskurð nefndarinnar í máli nr. 123/2023 þessu til stuðnings.

Í viðbótarathugasemdum M eru m.a. færð frekari rök fyrir því að M eigi bótarétt úr ábyrgðartryggingu B. Einnig eru færð ítarleg rök fyrir því að tilkynning til V hafi borist innan þess frests sem um getur í 124. gr. laga nr. 30/2004.

Í viðbótarathugasemdum V er að finna mótrök við því sem fram kemur í viðbótarathugasemdum M.

Álit.

Það kemur ekki skýrt fram í málskoti hvort krafa M um bætur úr ábyrgðartryggingu B snýr aðeins að meintu líkamstjóni M eða hvort þar er bæði átt við líkamstjón og munatjón, þ.e. tjón á A. Hvað sem þessu líður þá telur nefndin að krafa vegna munatjóns sé fyrnd sbr. 23. gr. laga nr. 30/2019 um ökutækjatrýggingar. Að þeirri niðurstöðu fenginni þarf að taka afstöðu til þeirrar málsástæðu V að ekki sé fyrir hendi bótaréttur úr tryggingunum þar sem M hafi ekki tekist að sanna að orsakatengsl séu á milli árekstursins og þeirra heilsufarslegu vandamála sem M vill tengja við hann. Bótaréttur vegna líkamstjóns úr báðum tryggingunum byggir á því að sú sönnun M hafi tekist. Hins vegar telur nefndin ekki forsendur til þess að vísa kröfu M um slysabætur úr ábyrgðartryggingu B frá, eins og V krefst, með þeim rökum að V hafi ekki tekið afstöðu til þeirrar kröfu áður en M vísaði málinu til nefndarinnar. Því veldur að í pósti frá V til M, dags. 20. maí 2025, kom sú skoðun V fram að M eigi ekki bótarétt úr ábyrgðartryggingunni þar sem hann beri alla sök á árekstrinum milli A og B.

Mat á orsakatengslum verður að vera heildstætt og byggt bæði á atvikum slyss, læknisfræðilegum gögnum og þróun einkenna. Í málinu liggur m.a. fyrir að M leitaði til heilsugæslu á slysdegi og lýsti þar fyrir hjúkrunarfræðingi að hann hafi lent í árekstri en bílarnir hafi ekki verið á mikilli ferð. Hafi hann við þetta fengið slink á bjóstkassa (I. Torax). Þá kemur fram að hreyfigeta sé eðlileg og án verkja en að M sé þó með verk í vöðva milli herðablaða. Var honum ráðlagt að taka verkjalyf og koma aftur ef hann teldi þörf á. M leitaði aftur til heilsugæslunnar 6. júlí 2020. Kemur fram í samskiptaseðli að M sé ómögulegur í mjóbakinu eftir áreksturinn. Segist vera verstur niðri vinstra megin í mjóbakinu. Einnig

er haft eftir M að hann hafi verið slæmur í mjóbbaki frá september 2019 en hafi verið orðinn skárri. Nú sé hann hins vegar kominn aftur á upphafsreit. Í þessum samskiptaseðli er einnig skráð að M sé með væga hryggskekkju (scoliosu) yfir til hægri í brjóstbaki og á móti til vinstri í lendhrygg. Í tengslum við þessa læknisheimsókn er m.a. eftirfarandi skráð um sjúkrasögu M: „Slæmur í hægri öxl í lengri tíma tognaði í henni í jan. 2015 er hann greip í handrið og handleggur tognaði aftur á við. Meiddist í baki er hann var í réttstöðulyftu í ræktinni í byrjun september 2019 er hann tók heldur mikla þyngd án upphitunar. Fékk verk neðst í mjóbbakið við megin og lagaðist hægt.“ Gögn málsins benda til þess að M hafi næst leitað til heilsugæslu vegna verkja í baki 7. desember 2022. Í samskiptaseðli vegna þeirrar læknisheimsóknar kemur m.a. fram að M hafi kvartað undan verk í baki við álag og hann sé í vandræðum með að hlaupa, velti því fyrir sér hvort hryggskekkjan valdi þessu og vilji komast í aðgerð. Ekkert er minnst á bílslysið frá 2020. Í beiðni um myndgreiningu þann sama dag kom fram að M sé með „þekkt scoliosu til við lendhrygg en hæ í brjósthrygg.“ Þá segir í greinargerð frá HVE Stykkishólmi, dags. 12. febrúar 2025, að M hafi byrjað að taka eftir hryggskekkjunni fyrir um 4-5 árum þegar hann var að byrja í ræktinni og fór þá að finna fyrir eymslum við hæ herðablað og vinstri síðu og yfir mjóbbakið eftir æfingar.

Ekki er fyrirbyggjandi heildstætt læknisvottorð, eða mat hæfra og óvilhallra matsmanna, varðandi orsakatengsl á milli árekstursins og þeirra einkenna sem M býr við í dag. Þá verður ekki að mati nefndarinnar ráðið af fyrirbyggjandi sjúkraskrá að orsakatengsl sé milli árekstursins og þeirra einkenna sem M virðist vilja tengja við hann. Þvert á móti virðast fyrirbyggjandi gögn fremur benda til þess að þeir heilsufarslegu erfiðleikar sem M að við að stríða eigi sér eldri sögu.

Á grundvelli framangreinds verður ekki talið sýnt fram á að meiri líkur en minni séu fyrir því að M hafi orðið fyrir líkamstjóni sem rakið verði til umrædds áreksturs. Verður M að bera hallann af sönnunarskorti hvað það varðar og eins og mál þetta liggur fyrir nefndinni er því óhjákvæmilegt að hafna kröfu hans um bætur úr ábyrgðartryggingu B og úr slysatryggingu ökumanns og eiganda A vegna líkamstjóns af völdum árekstursins.

Að fenginni framgreindri niðurstöðu telur nefndin ekki þörf á að fjalla sérstaklega um þá málsástæðu V að M hafi glatað bótarétti sínum úr slysatryggingu ökumanns og eiganda A, sbr. 124. gr. laga um vátryggingarsamninga nr. 30/2004, þar sem árstilkynningafrestur hafi verið liðinn er M tilkynnti V um tjónið.

Niðurstaða.

M á ekki rétt á bótum vegna líkamstjóns úr ábyrgðartryggingu B né slysatryggingu ökumanns og eiganda A hjá V.

Reykjavík, 24. mars 2026.
rafræn undirskrift

Guðmundur Sigurðsson

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Anna Lilja Ragnarsdóttir